

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תקע

ערב שבת קודש פ' אמור, ד' אייר ה'תשס"ה

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ק"ג שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונ"ה שנה לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת ר' יחזקאל הלוי

בן הרה"ח ר' חיים בנימין הלוי ע"ה

בראד

נפטר ביום אי' דחג הפסח, ט"ו ניסן ה'תשס"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת טייבעל תח"י בראד

לאורך ימים ושנים טובות עד בילאת

גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

נדפס ע"י בני משפחתם שיחיו

Eli Shagalov

B"H

HAIMISHE DRIVER
CAR SERVICE

24 Hour Service

15 Passenger Available

CellPhone: (323) 842-3666

Email: haimishedriver@yahoo.com

יהודי צריך לפעול רצון חדש אצל הקב"ה שיביא את הגאולה

אע"פ שרצון הקב"ה עכשיו שכנ"י יהיו בגלות - אומרת לנו המשנה הוראה - "עשה רצונו כרצונך": יהודי צריך לעורר רצון חדש אצל הקב"ה, שרצונו של הקב"ה יהי "כרצונך" של בני ישראל - שצריכים לצאת מהגלות תיכף ומיד! ● ומה שטוען - שאין זו הדרך שלו לתבוע ולעורר רצון חדש אצל הקב"ה, ולצעוק "עד מתי" ו"זאל שוין זיין די גאולה", והוא סומך על הרצון של הקב"ה ● אומרים לו שזוהי הוראה במשנה - "עשה רצונו כרצונך": תפעל רצון חדש אצל הקב"ה, "כרצונך", שיצאו כבר מהגלות, ועי"ז שאתה צועק באמת שרוצים כבר את הגאולה - פועלים אצל הקב"ה הרצון להוציא את בני ישראל מהגלות! ● תרגום חפשי משיחת ש"פ מסעי ה'תשד"מ - בלתי מוגה הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

הרי ע"פ שולחן ערוך חייבים לקיים את רצון ה', כמובן ופשוט. יתירה מזו: הרמב"ם פוסק בהל' גירושין³ שכל יהודי רוצה להיות מישראל ורוצה הוא לעשות כל המצוות כו", זאת-אומרת, לא רק שע"פ דין צריך כל יהודי לקיים את רצונו של הקב"ה, אלא שברצונו האמיתי הוא כבר רוצה לקיים את רצונו של הקב"ה - ואם-כן, איך אפשר לומר שהציווי "עשה רצונו כרצונך"

א. בפרק ב' במסכת אבות שלומדים בשבת זו, אומרת המשנה¹: "הוא (רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא) ה"י אומר עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו, בטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך". והנה, ע"פ הידוע שפרקי אבות הם "מילי דחסידותא"² - יש להבין את דברי המשנה:

(1) משנה ד'.

(2) ב"ק ל, א.

(3) ספ"ב.

ב"ה.
 בחשיחות דש"ס כהעלותך נבאר כמ"ש רש"י (אמור כב, כד) "זכרון תרועה - זכרון פסקי זכרונות ופסקי שופרות לזכור לכם עקידת יצחק שקרב תחתיו איל", שכונתו בפסוק בזה הוא, שמירוש "זכרון תרועה" הוא שצריך להזכיר, ענין עקידת יצחק שקרב תחתיו איל, שזהו פירוש "תרועה" שבכתוב (כי לא מציינו בכל התורה, עד לפרשת פנחס, שצריך לתקוע בשופר בר"ה, ולכן מוכרח לפרש ש"תרועה" הו"ע עקידת יצחק שקרב תחתיו איל), והנכרה זו הוא ע"י פסקי זכרונות ופסקי שופרות. ובה הירץ מ"ש דש"י "לזכור לכם עקידת יצחק כו" (ולכאורה, בשביל מה הוצרך רש"י לפרש כאן הפסוק על אמירת פסקי זכרונות ופסקי שופרות), שכונתו של רש"י לא אינו לפרש הפסוק, כי אם, אדרבה, פירוש הכתוב "זכרון תרועה" הוא לזכור לכם עקידת יצחק כו", אלא שהזכרה זו היא ע"י פסקי זכרונות ופסקי שופרות.
 (שאלו א) ע"י משנות, הרי אין הכרח במשנות הכתובים לכאורה, שהזכרת עקידת יצחק תהי' ע"י פסקי זכרונות ופסקי שופרות דוקא. דלכאורה, אפשר להיות הזכרה זו ע"י אמירת פרשת העקידה וכדומה, ומהו הכרח שהזכרה תהי' ע"י פסקי זכרונות ופסקי שופרות דוקא ב) בכל העשרה פסקים ושופרות, לא נזכר (במשנות העניינים) ענין עקידת יצחק, ורק ענין השופר דמ"ם, דבאולה שפנאמא העמידה, אבל לא ענין עקידת יצחק ב) גם אם נאמר, שמכיון שכתוב בתורה "זכרון תרועה", צריך להזכיר ענין של (תרועה) שופר בפועל (ולא רק עקידת יצחק, שלא הי' שם שופר בפועל, ורק שקרב תחתיו איל, שמחיל את ה"תרועה דשופר), עדיין אינו מובן, לפי צורך לומר פסקי זכרונות. דלכאורה, הוצרכו רק לומר פסקי שופרות וגם פסקים ע"ד עקידת יצחק, אבל לא פסקי זכרונות (שלא מדובר בהם בפסוקים שפסקים זכרונות ופסקי שופרות ופסקי זכרונות ופסקי שופרות).
 - בעת החזרת זכרו, שנאמר בהשיחה "דמכיון שנאמר בכתוב זכרון תרועה, הנה הזכרת ה"תרועה" הוא ע"י פסקי שופרות. אבל מכיון שנאמר בכתוב "זכרון תרועה" (א) צריך לומר גם פסקי זכרונות". אם נכון כמו שהורנו, דלכאורה, כפי משגת בהשיחה, פירוש "זכרון תרועה" הוא זכירת ענין העקידה (שקרב תחתיו איל, שהו"ע "תרועה"). ה"זכרון" ו"תרועה" אינם ב' עניינים כי אם, באמירת אלו דברים (א) צריך לומר גם פסקי זכרונות ופסקי שופרות.
 (א) צריך לומר גם פסקי זכרונות ופסקי שופרות.
 (א) צריך לומר גם פסקי זכרונות ופסקי שופרות.
 (א) צריך לומר גם פסקי זכרונות ופסקי שופרות.

ה' מלפנ"ז).

וזאת אומרת המשנה כאן – בתור "מילי דחסידותא" – "עשה רצונו כרצונך": ע"פ דין יהודי אינו צריך לעורר רצון חדש אצל הקב"ה. אבל ע"פ מדת חסידות – "עשה רצונו כרצונך", כלומר, יהודי צריך לעורר רצון חדש אצל הקב"ה, שהרצון של הקב"ה יהי "כרצונך", כרצונו של היהודי.

ג. אחד מהענינים בזה:

למרות שנמצאים בגלות, ובפשטות – כי זה רצון הקב"ה עכשיו שבני ישראל יהיו בגלות, אעפ"כ אומרת לנו המשנה הוראה – ו"טעה בדבר משנה חוזר"⁸ כי לא שייכת טעות במשנה – "עשה רצונו כרצונך":

יהודי צריך לעורר רצון חדש אצל הקב"ה, שרצונו של הקב"ה יהי "כרצונך" של בני ישראל – שצריכים לצאת מהגלות תיכף ומיד!

טוען היהודי, שאין זו הדרך שלו לתבוע ולעורר רצון חדש אצל הקב"ה, לצעוק "עד מתי" ו"זאָל שוין זיין די גאולה"⁹, והוא סומך על הרצון של הקב"ה, שכאשר ירצה, יוציא את בני ישראל מהגלות...

אומרים לו: זוהי ההוראה במשנה – "עשה רצונו כרצונך": תפעל רצון חדש אצל הקב"ה – "כרצונך" – שיצאו כבר מהגלות!

ועי"ז שצוועקים באמת שרוצים כבר את הגאולה, וב"דברים היוצאים מן הלב נכנסים את הלב"¹⁰, "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם"¹¹, כולל ללב האדם העליון – פועלים אצל הקב"ה הרצון להוציא את בני ישראל מהגלות!

(8) כתובות פד, ב. טושר"ע חו"מ רסכ"ה.

(9) = שתבוא כבר הגאולה.

(10) ראה ספר הישר לר"ת שער יג. הובא בשל"ה סט, ב.

(11) משלי כז, יט.

הוא ענין השייך ל"מילי דחסידותא"?

ההמשנה מוסיפה טעם לכך ש"עשה רצונו כרצונך" – כדי שיעשה רצונך כרצונו". זאת-אומרת, שלולא הטעם לא הי' הענין ד"עשה רצונו כרצונך" בתוקף כל-כך אפילו ע"פ "מילי דחסידותא", ורק כאשר יודעים את הטעם אזי ניתוסף בקיום רצונו של הקב"ה,

והרי הדבר אינו מובן כלל – איך אפשר לומר כך, בשעה שקיום רצונו של הקב"ה מוכרח להיות בפשטות ע"פ דין שו"ע?

ואח"כ הוא עוד מוסיף: "בטל רצונך מפני רצונו" – שגם זה דבר המוכרח ע"פ דין לכאורה, ואף נותן לך טעם – "כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך"!

וזאת אומר רבן גמליאל באופן ד"הוא הי' אומר", לשון הוה, כלומר, שהוא אמר את זה באופן תמידי⁴ – הגם שלכאורה מדובר בענין פשוט בשו"ע?

ב. והביאור בזה – יובן ע"פ דיוק הלשון "עשה רצונו כרצונך":

הלשון הרגיל הוא "קיים רצונו" (קיום המצוות) שהולך הן על מצוות עשה (בדרך עשי') והן על מצוות לא תעשה (בדרך דחי', לא בדרך "עשה"), אך כאן אומר דוקא "עשה רצונו", ע"ד "נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני"⁵.

והענין הוא: "עשה רצונו" הוא מלשון "עושינן רצונו של מקום"⁶, כמבואר בחסידות⁷ הפירוש בזה – שיהודי פועל רצון חדש אצל הקב"ה (ולא רק מקיים רצון

(4) רע"ב אבות פ"א מ"ב.

(5) תו"כ ופרש"י ויקרא א, ט. ספרי ופרש"י פינחס כח, ה.

(6) לשון חז"ל ברכות לה, ב.

(7) ראה לקו"ת אמור לב, ד ואילך. שלח מג, א. בלק

סט, א. ברכה צט, ג. ובכ"מ.

זכרונות. יעורר כן הזכרון שימת לב וכו' ואף שאינו נוגע כאן – נוגע בהתכלית: לזכור להם [?] כו'. – כ"ז לשופרי' דמילתא). (בזכור את יום השבת ה"ז צ"ל תמיד ומוכרח [?] זכור; שאין שם שום ענין לזכרון בפני עצמו, ורק שצריך לתת לב לזכור את יום השבת?)

עפהנ"ל מתורץ ג"כ: 1) דלא העתיק רש"י בפנים תיבת תרועה.

2) הקס"ד דרמב"ן להקשות למה לא כ' רש"י גם ע"ד פסוקי מלכיות (ובפרט שתיכף מוסיף שזה נלמד ממק"א!).

3) הגירסא ברש"י (אלא שהקשו עלי' במפרשי רש"י) המוסיפה גם פסוקי מלכיות (דזהו שייך לפעולות זכרון תרועה) (וכמו קול שופר דמתן תורה. ו"הפסקת הקול" "סילוק שכינה") והנפעל מזכיר את הפועל).

ועוד.

בהמשך שאלת המניחים הוסיף כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א כמה הערות ותיקונים, כדלקמן:

בקטע הראשון שורה ב' – הוסיף אחרי "לכם": (נ"א: להם). שורה אח"כ הוסיף אחרי "זכרון תרועה": "לכם" ציווי על ישראל – כמו שבתון ומק"ק [=ומקרא קודש]. כמה תיבות אח"כ הוסיף: בכמה דפוסים הגירסא בפרש"י "להם" – למעלה, והדגיש תיבות: להזכיר, עקידת יצחק, שזהו. אחר תיבות "איל" ו"תרועה" רשם כ"ק אד"ש מה"מ: !!

בקטע הבא הוסיף כ"ק אד"ש מה"מ אחר תיבת "הזכרה": תרועה. כמה תיבות אח"כ רשם !! אחר תיבת "וכדומה". שורה אח"כ, אחר תיבת "דשופרות" רשם: היינו תרועה.

לקראת סוף העמוד הראשון, בסוף שורה המתחלת "הזכרת", כתב כ"ק אד"ש מה"מ: (ע"ד זכור את יוה"ש וכיו"ב). כמה שורות אח"כ העביר קו מחיקה על היינו ש"זכרון", והוסיף בהמשך: כמוכרח מהניקוד (ע"ד הפשט).

המדר מוקדש

לעילוי נשמת האשה מרת מרים בת ר' אליהו וג'מילה ע"ה אלבז

נפטרה במוצאי שבת קודש פ' בלק, אור לט"ז תמוז ה'תשס"ד – ת. ג. צ. ב. ה.

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים העידוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

נרבת: מרים, מרדכי, יעקב ודניאל בני מאיר ופרלה שיחיו לוי

מדוע התעכב רש"י לפרש את התיבות "זכרון תרועה"

בקשר עם פ' השבוע - פ' אמור, הבאנו (בע' 14-15) צילומים (מוקטנים) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלות המניחים בשיחת ש"פ בהעלותך ה'תשכ"ז בביאור על פרש"י בפרשתנו (כג, כד)

(נדפס ב"שיחות קודש" תשכ"ז ח"ב ע' 5-194. וראה לקו"ש ח"ב ע' 103 ואילך. צילום של חלק נוסף ממענה הרבי בענין זה הובא ב"יחי המלך" קנג ע' 19)

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

בתחילת העמוד הראשון הדגיש כ"ק אד"ש מה"מ תיבת "אמור" וסימן * לסוף העמוד השני, שם כתב:

(* והוא בהתועדות פ' בהעלותך רק בדרך אגב (ובמילא גם בקיצור).

ובקצרה: הקושיא העקרית בפ' אמור: זכרון תרועה - תיבות רגילות בלה"ק, ומה הזקיקו לרש"י לפרש מה בזה בכלל?! ועכ"ל דרש"י פארטייטשט תוכן (וטעם) הציווי הכי תמוה (משא"כ "שבתון" "מקרא קדש") זה שיזכרו תרועה [דלא כטעות הרושם, רש"י מפרש ע"ד הפשט הפשוט - שהרי לא מזכיר רש"י "ור"ד" וכיו"ב: זכרון תרועה - זכרון עקדת יצחק!!!]

- וגם אין לתרץ (בדוחק עכ"פ) שיזכרו (זכות קיומם) מצות תק"ש בר"ה, שעדיין לא נצטוו ע"ז.

ומפרש"י (ע"ד זכור את יוה"ש "תנו לב לזכור" את יוה"ש) דזכרון תרועה יהי' באופן דיזכירו פסוקי זכרונות (ע"ד הנ"ל, אלא שכאן הוא בנוגע לתרועה, ולכן צ"ל) ופסוקי שופרות

[אלא דבשבת ל"ג הגבלה בזמן - ולכן פרש"י "תמיד" (ובמילא הוכרת גם להוסיף: דאם נזדמן כו') בשר המשקים מוגבל "כאשר ייטב לך", וכאן בחודש הז' בא' לחודש*]

(* הערת המו"ל: כאן נעתק ב"שיחות קודש" (שם) המענה שהובא ב"יחי המלך" (שצויין לעיל), ולשלימות הענין הננו מעתיקים כאן את המענה כפי ששולב בשאלת המניחים:

לא תפסנו הכוונה במ"ש "זכרון תרועה יהי' באופן שיזכירו פסוקי זכרונות (ע"ד הנ"ל כו'. דמכיון שע"ד הפשט פירוש זכרון תרועה הוא (כמוכרח מהניקוד) דערמאנען באופן דזכרון ושימת לב כו' די תרועה (היינו ש"זכרון" אינו ענין בפני עצמו, ורק בא בהמשך ל"תרועה", שצריך להזכיר את התרועה), מהר"ע אמירת פסוקי זכרונות? ולמה אינו מספיק זכרון התרועה באמירת פסוקי שופרות א"כ אין כלל מקום לזכרון ושימת לב - כיון שהמדובר רק למשך יום אחד. והול"ל "אמירת תרועה" וכיו"ב (דמתי ישכח?!). דמרבא - נוסף על העיקר שופרות - גם

ד. הרי יכולים לשאול: אמת אמנם ש"עשה רצונך כרצונו" - להוציא את בני ישראל מהגלות - הוא דבר טוב, אבל אולי זה לא קשור לעבודת השם, שהיא העיקר אצל יהודי - "אני נבראתי לשמש את קוני"12?

על-כך ממשיכה המשנה - "עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו": עשיית רצון חדש אצל הקב"ה (בנדו"ד - להוציא את בני ישראל מהגלות), הוא גופא ענין של עבודת ה' לשמש את קוני - "כדי שיעשה רצונך כרצונו".

ואדרבה, זהו ענין הכי נעלה בעבודת השם - שמתבטאת בעשיית רצון חדש אצל הקב"ה - הענין ד"רעוא דרעוין"!

במילא אומרים ליהודי: לשם מה אתה צריך לעסוק בעבודת השם בענינים שבאים למטה בעולם ע"י ספירות, מסכים, פרסאות וצמצומים, באופן של שבירה, נפילה וירידה כו' - כאשר ביכולתך לעבוד את הקב"ה בענין ד"רעוא דרעוין", היינו, לעשות רצון חדש אצל הקב"ה שיוציא את בני ישראל מהגלות וכיו"ב, ובל' המשנה: "עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו"!

ה. מזה מובן, שאם ישנו פרא-אדם ("א ווילדאק") הבא בטענה שעוד לא יכולים לצאת מהגלות כי ההוא עדיין לא ראוי לזה והשני ג"כ לא ראוי, ושהקב"ה רוצה שבני ישראל ישארו עוד בגלות, עם כל הטענות שבה,

(12) קידושין פד, ב.

(13) ראה מגילה כט, א. זח"א ככ, ב. זח"ג ד, ב. ועוד.

- עונים לו: אלו הם פראי-אדם ("ווילדאטשען") שמעכבים את הגאולה, מחזיקים את עצמם, את יהודים אחרים ואת כל בני ישראל, "שכינתא בגלותא"13 וכל סדר ההשתלשלות - בגלות, רחמנא-ליצלן!...

ומיהו זה ואיזה הוא אשר יבוא ויאמר שהוא היודע מהו רצונו של מקום, ושרצונו של מקום שבני ישראל, שכינתא וכל סדר ההשתלשלות - ישארו בגלות!...

ע"כ ישנה ההוראה מהמשנה הנ"ל, שחלק מעבודת השם ("כדי שיעשה רצונך כרצונו") של יהודי היא: לעשות רצון למעלה - "עשה רצונו כרצונך" - להביא תיכף ומיד את הגאולה האמיתית והשלימה.

ו. ויה"ר שעי"ז שיהודים צועקים ותובעים עוד בזמן הגלות שהגאולה תבוא כבר - בודאי יפעלו אצל הקב"ה, ותיכף ומיד, עוד בגלות, יכניסו את האל"ף דאלופו של עולם ב"גולה", ונפעלת מיד ה"גאולה", ומשיח צדקנו בא מיד, כמדובר לעיל14 - שמשיח בא מיד בשבת פ' מסעי תשד"מ בבית המדרש זה, ומתפללים כולם ביחד תפלת מנחה דשבת זו ב"מקדש אד' כוננו ידך"15, וברגע כמימרא ממש!

[כ"ק אדמו"ר שליט"א החל לנגן "זאל שוין זיין די גאולה". אח"כ רמז להש"צ שי' לנגן "יה"ד כו' שיבנה ביהמ"ק במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך", ולאחמ"כ התחיל לנגן בעצמו "ניעט ניעט ניקאווא".]

(14) שיחת ש"פ פנחס תשד"מ - נדפסה ב"יחי המלך" גליון שע ע' 3 ואילך.

(15) בשלח טו, יז.

מוקדש לע"ג אורי אהרן יואל בן יוסף ארי' לייב ז"ל - נלב"ע ביום ב' טבת ה'תשכ"ב ולעילוי נשמת פאולין דות בת ר' יצחק ע"ה - נלב"ע ביום ב' דחה"ש, ז' סיון ה'תש"ס יה"ר שתיכף ומיד ממש יקויים העיור "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה ולזכות כל משפחתם שיחיו - לברכות עד בלי די

שיטתו של רבי אלעזר בן ערך שהיתה "לכתחילה אריבער"

בשבת זו לומדים פרק שני דאבות, וכאמור, יש להתעכב על משנה שבה מודגשת ההוראה ל"לכתחילה אריבער":

בפרק שני דאבות¹ נתבארה מעלתו של רבי אלעזר בן ערך – א' מחמשת תלמידיו של רבן יוחנן בן זכאי (חמשה סוגים כלליים של תלמידים, הכוללים את כל שאר ריבוי התלמידים)² – "כמעין המתגבר", ועד כדי כך, ש"אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים . . . ואלעזר בן ערך בכף שני, מכריע את כולם".

ובכן, התכונה והמעלה ד"מעין המתגבר" היא באופן ל"לכתחילה אריבער" – כי:

המעלה ד"מעין המתגבר" היא – שלמרות היותו טיפין טיפין בלבד, מ"מ, הולך ומתגבר כו'. ודוגמתו בלימוד התורה – שמיד בהתחלת לימודו, כשלומד ענין אחד, אפילו טיפה אחת בלבד, אינו ממתין עד שיוסיף ללמוד עוד ענין ועוד ענין (מדרגא לדרגא, שלב אחר שלב), אלא **תיכף ומיד** "מוסיף לפלול וסברות מדעתו"³, באופן ד"חריף ומקשה", "עוקר הרים"⁴ – "כמעין המתגבר".

ונמצא, שתכונה זו היא באופן ד"לכתחילה אריבער" – שמיד בהתחלת הלימוד ("לכתחילה") הולך ומתגבר ("אריבער").

ויש להוסיף, שענין זה מודגש גם בתוכן מאמרו של רבי אלעזר בן ערך⁵ – "רבי אלעזר אומר . . . דע לפני מי אתה עמל, ומי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך":

שיטתו של רבי אלעזר בן ערך – "כמעין המתגבר", "לכתחילה אריבער" – היא, שמיד בהתחלת העבודה צריך יהודי לדעת "לפני מי אתה עמל" – **עצמות ומהות**...

ובהדגשה "דע לפני מי אתה עמל" – באופן של ידיעה דוקא (כולל – "דעת" מלשון התקשורת והתחברות)⁶, היינו, לא רק ידיעה כללית אודות "אמיתת המצאו", אלא גם ידיעה והתבוננות בפרטי הדברים – "כל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו"⁷, ובמילא, "כל הנמצאים צריכין לו"⁸, היינו, שתמיד צריך להיות חידוש ההתהוות מעצמות ומהות כו'.

כלומר, מיד בהתחלת העבודה צריך יהודי להתקשר עם **עצמות ומהות** – לא רק לאחר שילומד אודות פרטי הדרגות דסדר השתלשלות כו', כי אם, באופן ד"לכתחילה אריבער" – "ער מיט עצמות" [= הוא עם עצמות]...

(1) משנה ט.
 (2) ראה "ביאורים לפרקי אבות" (קה"ת, תשד"מ) ס"ע
 (3) פי' הרע"ב.
 (4) ברכות והוריות בסופן.
 (5) משנה יד.
 (6) תניא ספ"ג.
 (7) רמב"ם ריש הל' סוה"ת.
 (8) שם ה"ג. וראה בה"פירוש" שם.

מעולם לא היתה כזו "עצמאות".

[. .] מה שטוענים שישנה 'עצמאות' – שזהו חופש ויכולים לעשות מה שרוצים, רואים עתה במוחש שאף פעם עוד לא הי' כזה מצב שתלויים בגויים כמו עכשיו; שלמצב זה הובילו אלו שטוענים שהם עצמאיים – על-ידי ההנהגה שלהם לרדוף אחרי גויים – שרחמנא-ליצלן תלויים לגמרי בגויים, ולא יכולים להתנהג אחרת מכפי שהגוי רוצה.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ אמור, י"ט אייר ה'תשל"ד - בלתי מוגה)

למצב זה קוראים "עצמאות" – בזמן שזו גלות גדולה יותר מהגלות שבה הי' יהודי עני בשוב קטן ברוסיה או בפולין

[. .] למעמד ומצב זה קוראים "עצמאות" – בזמן שזוהי גלות גדולה עוד יותר מהגלות שבה היה נמצא יהודי עני, רחמנא-ליצלן, בשוב קטן ברוסיה או בפולין:

אותו יהודי רעד מגוי, על-אחת-כמה-וכמה מגוי שהיו לו "כפתורים" (כפי שקראו לזה אז) – אבל לפחד הזה היתה סיבה, כי אם היה עולה ברצון הגוי לתת לו מכה לא היה מי שיעצור בעדו.

אבל כעת, מזמנים את הגוי שיבוא ליהודים ויהיה שם 'בעל-הבית', ושם 'תווכחו' איתו, ויאמרו לו: אמנם "אחינו אתה", אתה איש צדק ויושר וטענתך מוצדקת, אבל אין ברירה, אתה הרי מוכרח להבטיח משהו וכו' – אז לכל-הפחות תן חיוך... ויתירה מזו: תבטא בדיבור שאתה מרוצה. ותובעים ממך יתירה מזו: תיתן נשק למדינות שמסביב וליהודים תיתן לכל-הפחות שליש מזה!

(תרגום חפשי משיחת ל"ג בעומר ה'תשל"ח - בלתי מוגה)

סירבו להכניס את שמו של הקב"ה במגילת ה"עצמאות"!

כאשר רצו להכניס את שמו של הקב"ה (במגילת ה"עצמאות") – הם סירבו והכניסו את המילים "צור ישראל" המשתמעות לתרי אפי: אפשר לחשוב שזה הקב"ה ואפשר לחשוב גם על ענין אחר, והרי זה ענין של שיתוף!

(תרגום חפשי של קטע קצר משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תש"ל - בלתי מוגה)

מוקדש לז"ג הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ד ירמיהו הכהן ולאה ע"ה בלוי
 רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך ריבוי שנים – נפטר ביום ג' אייר ה'תשס"ג לסדר "אמור אל הכהנים"
 יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

הוספה באהבת ישראל ובשיעורי תורה חדשים ברבים

[. .] הלימוד וההוראה מהאמור לעיל בנוגע לפועל:

אע"פ שנמצאים בגלות, ובחושך כפול ומכופל דעקבתא דמשיחא, וההעלמות והסתרים דנה"ב כו' מתגברים תמיד, צריך לדעת – שאדרבה: דוקא במצב זה נותנת התורה תוספת כחות לתקן את החסרונות שעלולים להיות מצד מיעוט הלבבות, עי"ז שבנ"י מוסיפים ביתר שאת וביתר עוז בעבודתם, ועי"ז נעשה – "הוכפל בו כי טוב" (למעלה מהטוב שישנו כאשר אין העלמות).

צריך לדעת שכשנמצאים בגלות, יש לכל יהודי בשלימות את חלקו בארץ ישראל, ויתירה מזו – "קדש הקדשים", ובאופן שהקב"ה נעשה "חלקו ונחלתו", וכידוע פתגם רבותינו נשיאנו שהנשמה מלכתחילה לא הלכה לגלות כו'.

ואין הדבר תלוי אלא ברצונו – שזה יהי' **אצלו בגלוי**, בחייו היום-יומיים.

ובפרט בעמדנו בימי הספירה (ובשבת השלישית דהספירה), שאז ישנם כחות מיוחדים לתקן את המדות, וכל הענינים הדורשים תיקון.

ובמיוחד – תיקון כל הענין ד"לא נהגו כבוד זה לזה", ע"י ההתדברות האחד עם השני, מתוך שלום וידידות, ועד – לבוא למסקנה, ואדרבה – עי"ז ש"אין דיעותיהם שוות", המסקנה היא יותר נכונה. [ואפילו באם נשאר ענין שא"א להתדבר עליו – הולכים לשלישי המכריע, רבני המקום, ומתנהגים לפי הוראתם ופסק-דינם – כפי הסדר ע"פ תורה, כמובן וגם פשוט].

ואדרבה: בימים אלו דספירת העומר הוא זמן המתאים **להוסיף** בכל הפעולות דאהבת ישראל וקירוב הלבבות (ובמכ"ש לתקן את החסרון שבה).

ועוד והוא העיקר: להוסיף בכל הענינים בתורה ומצוות, לימוד התורה, נגלה דתורה [כולל – לחזק הלימוד דפרקי אבות בשבתות אלו] ופנימיות התורה [ובהדגשה – בעמדנו בסמיכות ליום ל"ג בעומר, יום שמחתו של רשב"י, מ"ת דפנימיות התורה, שרשב"י הוא מקור הגילוי דפנימיות התורה, ובהאי סיפרא דילך דאיהו ספר הזהר].

ובפרט – להוסיף שיעורי תורה חדשים **ברבים** [כמודגש בפרק דשבת זה "עשרה שיושבים ועוסקים בתורה", ובפרשתנו – "ונקדשתי בתוך בני ישראל", אין עדה פחותה מעשרה], נוסף להתמדה בשיעורים הקבועים,

כולל גם – סיומים בתורה . . ו"גדול תלמוד שמביא לידי מעשה" – הוספה בקיום המצוות בהידור, ולקבל החלטות חדשות בכל הפעולות טובות בעניני יהדות, ובכלל – הפצת היהדות והפצת המעיינות חוצה.

(משיחת ש"פ אמור, ח' אייר ה'תשמ"ט - מזוגה, תרגום מאידית)

ועד"ז בנוגע לענין ה"שכר" (כדי שיהודי יוכל לעבוד את עבודתו מתוך מנוחה כו' – אינו זקוק ל"ממוצעים", ע"י מלאך הממונה על הפרנסה וכיו"ב, כי אם, באופן ד"לכתחילה אריבער" – "מי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך", היינו, שמקבל את השכר (שלא ע"י "ממוצעים", כי אם) **מעצמות ומהות!**

והגע עצמך: נער שזה-עתה נעשה בר-מצוה, וצריך להניח תפילין (של רש"י ושל ר"ת) – כשעומד להתפלל להקב"ה, הרי מה שנוגע לו, לכאורה, אינו אלא לבקש על חכמה בינה ודעת בלימוד התורה, על פרנסה בהרחבה להוריו (ובפרט לאחר שהוצרכו להוציא סכום כסף גדול עבור התפילין שלו), וכיו"ב. ואעפ"כ, לכל לראש – אומר ר"א בן ערך – "דע לפני מי אתה עמל", עליך להתקשר עם **עצמות ומהות!** ובמילא, גם בקשתך על פרנסה וכיו"ב היא – **מעצמות ומהות**, "מי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך" – **עצמות ומהות!**

זוהי ההוראה - שבימינו אלו יש להתנהג בדרך העבודה של ר"א בן ערך, "לכתחילה אריבער"

זוהי איפוא ההוראה שלמדים מהפרק דשבת זו – שבימינו אלו יש להתנהג בדרך העבודה של ר"א בן ערך, "לכתחילה אריבער".

ובפרט – לאחר דברי אבא שאול בשמו של ריב"ז שמעלתו של ר"א בן ערך מכריעה את כל שאר המעלות, כולל מעלתו של רבי אליעזר בן הורקנוס, "בור סוד שאינו מאבד טיפה", עליו אמר ריב"ז "עם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס בכף שני, מכריע את כולם" – מ"מ, ישנה מעלה גדולה יותר, "כמעין המתגבר", שלכן, "אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים, ואליעזר בן הורקנוס אף עמהם, ואלעזר בן ערך בכף שני, מכריע את כולם".

ויש לומר שהוראה זו (שבימינו יש להתנהג באופן ההנהגה דר"א בן ערך) מודגשת **בסדר** דברי המשנה – שהכרעת מעלתו של ר"א בן ערך באה **לאחרי** הכרעת מעלתו של ר"א בן הורקנוס. ובהקדים:

מבואר במפרשי המשנה⁹ ש"אבא שאול לא נחלק על ת"ק, ושני הדברים אמרם ריב"ז ושניהם אמת, דלענין הבקיות והזכרון הי' רבי אליעזר מכריע, ולענין החריפות והפלפול הי' ר"א בן ערך מכריע", "ומ"מ, כיון שדברי אבא שאול באו על דברי ת"ק, הוצרך להזכיר כי אף אליעזר בן הורקנוס, שאתה שבת אותה, אפילו הוא בכלל וכו', אבל הת"ק שדבריו באו ראשונה, לא הוצרך לפרש, שכשאמר **וכל** חכמי ישראל, ממילא אף אלעזר בן ערך עמהם בכלל".

אמנם, מכיון שכל פרט ופרט שבתורה הוא בתכלית הדיוק, מובן, שיש ללמוד הוראה גם מסדר הדברים – שתחילה נזכרה מעלתו של ר"א בן הורקנוס, ולאחרי כן מעלתו של ר"א בן ערך.

והענין בזה – שסדר העבודה הרגיל, בכל הדורות, הוא (בעיקר) – בסדר והדרגה,

(9) פי' הרע"ב ותויו"ט (בשם המד"ש).

"תמידים כסדרם", שזוהי מעלתו של ר"א בן הורקנוס, "בור סוד שאינו מאבד טיפה"; אמנם, לאחר כן, בא אבא שאול, ומכריז בשמו של ריב"ז – נשיא הדור – שעכשיו צריכה להיות העבודה באופן ד"מעין המתגבר", עבודה שלא ע"פ סדר והדרגה, "מוספים כהלכתם" – הכרעת מעלתו של ר"א בן ערך לגבי מעלתו של ר"א בן הורקנוס.

ועד"ז מובן בימינו אלו – שלאחרי שכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו גילה ופירסם את דרך עבודתו של כ"ק אדמו"ר מהר"ש, "לכתחילה אריבער", הרי זו הוראה לכל בני הדור [ובפרט – המקושרים אליו, ועל ידו – עם רבותינו נשיאינו שבכל הדורות, הבעש"ט, המגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, אדמו"ר הצ"צ, אדמו"ר מהר"ש – בעל ההוראה ד"לכתחילה אריבער", ובנו, ממלא מקומו, כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע] – שעבודתם צריכה להיות באופן ד"לכתחילה אריבער".

ויש להאריך בכל הנ"ל, אבל, הלואי יקיימו מה שנתבאר בענין זה עד עתה...
(משיחת ש"פ קדושים, ב' דר"ח אייר ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

המדור מוקדש לעילוי נשמת

מרת **חשא** ב"ר **נטע אורי** ע"ה

ובעלה ר' **יוסף ארי לייב** ב"ר **משה באר** ע"ה

ולע"נ ר' **מאיר** ב"ר **צבי** ע"ה **שנאל**

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה ולזכות זוג' - תבלחט"א - מרת **ח'י רחל** בת **שפירנצא שנאל** ולזכות כל בני משפחותיהם שיחיו - לברכות עד בלי די

המדור הבא - "ניצוצות של משיח" - מוקדש

לעילוי נשמת

ח'ה **מושקא ושטעדינא אסתר** ע"ה כנות - יבלחט"א - הרה"ח ר' **אפרים זאב שמואלי** שיחי

נלב"ע ביום כ"א מנחם-אב ה'תשס"ד

ולע"נ הוריו: ר' **ברוך אשר** ב"ר **זאב** ע"ה **שמואלי** - נפטר ביום ש"ק פ' בהעלותך, י"ד סיון ה'תשס"ג

ומרת **גישא גני'** בת ר' **אפרים** ע"ה - נפטרה ביום ש"ק פ' ויחי, ט"ז טבת ה'תשס"ד

ת. נ. צ. ב. ה.

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

האופן הכי "קרוב" ללימוד התורה מפי משיח

אצל הקב"ה שייך הענין ד"טרם יקראו ואני אענה", היינו, ששמיעת הדברים היא **קודם** אמירתם, אבל אצל בני אדם לא שייך ענין כזה, ולכן, האופן הקרוב ביותר ("קרוב . . מאד") הוא – רגע כמימרא.

וזוהי המעלה שבלימוד התניא על גלי הרדיו – שבאותו רגע שהדברים נאמרים, נשמעים הם בכל העולם כולו, עד "קצה השמים" (באופן ד"קרוב . . מאד"). וכל זמן שלא זכינו ללימוד התורה מפי משיח צדקנו ומפי הקב"ה – לא יתכן לימוד התורה באופן "קרוב" יותר (בין אמירת הדברים לשמיעתם) מאשר רגע כמימרא (כפי שזה בלימוד התורה על גלי הרדיו).

(משיחת ש"פ אמור ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

מדוע נקרא משיח – אלקים?

ויה"ד שבקרוב ממש יהי גילוי כל ענינים אלו, כשיקויים היעוד כי אלקים יושיע ציון ויבנה ערי יהודה וישבו שם וירשוהו זרע עבדיו ינחלוה ואוהבי שמו ישכנו בה. דהנה פסוק זה קאי על משיח צדקנו (הגם שהמזמור מתחיל למנצח על שושנים לדוד, מכל-מקום, הרי אז ה' זה שייך בדוד אבל כעת ענין זה שייך למשיח), שעליו אומרים כי אלקים יושיע ציון, דמה שנקרא משיח אלקים יובן ע"פ מ"ש אספרה אל חוק ה' אמר אלי בני אתה אני היום ילידתך, ואיתא בגמרא דקאי על משיח שמשוח הוא בנו של הקב"ה, וכמו שפירש רש"י עמ"ש אני היום ילידתך היום אגלה לבריות שבני אתה.

(קטע ממאמר ד"ה ויצא חוטר מגזע ישי, אחש"פ ה'תש"ל - בלתי מוגה)

פעולתו של "מבט של משיח"

[. .] כאשר נמצאים בימי הגלות האחרונים – כדברי נשיא דורנו, "הנה זה עומד אחר כתלנו משיגח מן החלונות מציץ מן החרכים" – משיח צדקנו עומד מעברו השני של הקיר, קיר שכבר סדוק ומרוסק ("א צושפאלטענע און א צוטראסקעטע"), ומבעד ל"חלונות" ו"חרכים" – "משגיח" ו"מציץ" אלינו,

והרי מובן ש"מבט של משיח" ("א קוק פון משיח'ן") מהווה נתינת-כח מיוחדת להשלים את כל ההכנות הדרושות לזכות לקבל פני משיח צדקנו.

(משיחת כ"ה ניסן ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)